

Práva lidská a subjekt

To, co platí o vztahu mezi Pravdou a subjekty (všeho druhu), platí v užším rozsahu, ale specifičtěji pro vztah mezi tzv. lidskými právy a člověkem (resp. lidskými subjekty). „Lidská práva“ nejsou žádným „jsoucnem“, a to nejen samostatně existujícím jsoucнем (pojetí tzv. samostatné resp. nezávislé existence je neudržitelné), ale ani žádným relativně samostatným jsoucнем, jehož „jsoucnost“ bychom mohli nějak konstatovat. Právě proto, že jde o „lidská“ práva, jde o „skutečnost“ spjatou s lidmi, konkrétně pak s každým jednotlivým člověkem. Nejde tedy o lidská práva, která by se týkala lidstva (tedy o práva lidstva, eventuelně „člověka vůbec“, jak o tom mluvíme), nýbrž o práva jednotlivých lidí, každého jednotlivého člověka jako „subjektu“ těchto práv. Každý pokus formulovat „lidská práva“ obecně, tj. abstrahovaně od jednotlivých lidí, od každého jednotlivého člověka v jeho vlastní určité, konkrétní situaci, musí trpět určitými nedostatky a vadami, ale zatím to nejen naši právníci, ale ani naši právní vědci a právní filosofové jinak nedovedou. Stále si však musíme být vědomi tohoto nedostatku a nesmíme si počínat, jako by této přísné vázanosti na jednotlivé lidské subjekty nebylo.

(Písek, 071225-4.)